

No més drets sense deures. No més deures sense drets. Els drets individuals són imprescriptibles. Inlegislables é INGARANTIBLES. • Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comensa la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui á un altre. • L'embrutit milionari que baix pretext de mentida moralitat y á la sombra de sas riquesas mal adquiridas persegueix á qui critica sos vicis y la societat qu'els consent, és un dels sers més envillits, degradats y desprezables de la Naturalesa. •

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense mixtificacions ni atenuants de cap mena, tant si es ven perseguida per hipèrcitas farsants, com si sent l'aplausso de la gent verdaderament honrada y digna. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy expeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada á cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan por anticipado

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA
Peix pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pta.
Surte il·luminat cada divendres

LA INSURRECCIÓ DE CUBA

Una insurrecció que neix,
qu'es desenrotlla y que creix
y que fa fondre molt greix
en quatre dias;

Y resulta d'un plegat,
quan las Cubas ja han baixat,
que tot alló s'ha acabat.
¡Viva la Pepa!

INTOLERANCIAS RIDÍCULAS

El rector d'Olot y el general Martínez Campos acaban de donar una mostra de la seva genialitat, que, després de tot, aquesta vegada a ningú més que a ells mateixos perjudicará.

L'un, diumenge, en els Jocs Florals, va perdre l'orema sentint certes afirmacions regionalistes; y l'altre, d'ensà que la propaganda del protestantisme es deia sentir entre els seus feligresos, qu'es troba com deixat de la mà de Déu y fa cada inconveniencia que canta el credo.

Al general pacificador d'Espanya y de Cuba, diumenge per poc se li inflaman els ardors bèl·lics y amb una mica més hi han desgraciat en la festa del Patria, Fides, Amor, amensada d'acabar com qualsevol del més atrotinat rosari de l'aurora, am tot y qu'estava la tal festa presidida per un bisbe, el de Vich, a qui feya companyia també el de Barcelona, company seu de glòries y ninetes en aquell acte.

El capità general de Catalunya, naturalment, era un dels invitats de més upa, y el bon home, prenentse en serio alguna de les afirmacions de cert caràcter separatista dels *ayudadores de la gentilesa*, va socarrimarse per dintre creyent que ja n'hi havia pera tirar el barret al fog, y més d'una vegada, segons contan las cròniques, s'anava a aixecar y a plantar-los, deixantlos amb un pam de nas, lo qual si no ho va fer diuen qu'es deu al bisbe de Barcelona allí present, que, home acostumat a nadar y guardar la roba, al veure que tot un general s'estava ofegant en mitja xicra de aygua, va agafarlo pel bras y va portarlo a port, salvantlo del naufragi d'una *corazonada*.

Mes tant bon punt fou acabada la funció, el bon home ja no pogué més aguantarse las pessigollas, y contan alguns dels que hi eran que, dirigentse al president, el mitrat de Vich, va dirli, poc més ó menos:

—Home, han fet molt mal fet en convidar-me a aquest acte, perquè si jo arribo a pensar lo qu'aquí s'anava a fer, en llog de venirhi jo us hauria enviat soldats a *arregiarlo*.

Magnífic! Y ja estig veient un 3 de Janer floralista que n'hi hauria pera ferhi un bon tip de riure, essent disolts al menos una vegada la gent de les glòries de *nostres bellurries* amb un ambo de bisbes y tot, que de res els hauria servit pera guardarlos las espallias si sab el general que era lo qu'allí s'anava a dir.

Però succehi tot al revés: com no hi havia soldats a la festa de la *gaya ciencia*, la concurrencia va *atrevirse* al gran general, cridant ¡viva Catalunya! no mes que per donarli rabietta, y preparant el comens d'una *ovació* que el capdell de Sagunto evità prudentment tocant retrada.

Aquet succés ha sigut molt comentat per Barcelona y per fóra, donantse-li extraordinària importancia.

Per nosaltros no més té la que se li dona, pues las qüestions del genit d'un ó varios ciutadans, tant si són bisbes, felibres com generals, no tenen de preocuparnos baix el punt de vista d'influir en la cosa pública.

Y qu' en dirém del rector d'Olot y de la campanya de ridiculeses allí empreses contra els protestants que, en us d'un dret per la ley reconegut, van fent propaganda de las sevas doctrinas?

Doncs no s'en pod dir més sinó que la cosa es presta a riure.

A conseqüencia de las furiosas prédicas fetes pel rector contra els protestants, una titulada *Comissió de catòlics*, a la que pels seus actes correspondria unas orellas llargas y peludas de més de pam y pipa, ha publicat un escrit induint als seus companys d'ideas a fer tals disbarats, que, de complirse al peu de la lletra els seus desitjos, la vida es faria poc menos que impossible en aquella població.

Set compromisos voldrian els tals catòlics de la Comissió qu'es comprometessin a cumplir tots els teligresos.

El primer es *declararse en todo lugar y ocasion abiertamente católico, apostólico, romano*. Convingut, y ja tenen feyna tallada per tots els dias de la seva vida.

El segon compromís es suplicar al cel pera que convertixi als protestants ó els fassi desaparèixer d'Olot. Vamos, que s'els fassi seus ó qu'els rebenti. Sort que brams d'ase no pujan

al cel. Ademés, si han d'estar ocupats continuament en declararse catòlics, apostòlics y catalans, ¿ahont és el temps qu'els quedarà pera acudir al teléfono celestial de las plegarias?

El tercer compromís es «valerse de tots els medis pera demostrar als protestants el disgust dels catòlics.» Com que quan ens passa un gran disgust lo primer qu'es fa és plorar, ja estig veient Olot convertit en una vall de l'agrims qu'acabaran pera enterrir... ó ofegar als protestants.

El quart es tallar tota relació directa ó indirecta amb ells y am qui els protegeixi. Y, doncs, homes, ¿cóm els demostrarem el disgust si no hi tenim relació directa ni indirecta? Vaya una ximplera més digna de tota la tonteria d'aquesta Comissió de tanacs!

Mes en materia de disbarats, are comensan a venir els bons.

El quint compromís dels catòlics d'Olot proposat per aquella Comissió d'estaquirots, es «no comprar ni vendre a ningú qu'els admeti a casa seva (els protestants), ni acostarse als llocs, casas y magatzems ahont ells vagin.» Bravissim! D'aquet modo si que la victoria no pod fallar... per l'altre. Perquè temintse de anar els catòlics d'allà ahont hagin estat els protestants, no tenen de fer aquestos mes que passejar-se per tot el poble, y ¡bona nit y bona hora! no els queda als catòlics més remey que emigrar ó deixar de cumplir el compromís.

El sisé ja no es tant terrible, puix resulta no més que divertit. Consisteix en estarse els catòlics continuament a la porta de casa seva ó guyant per la finestra ó balcó, esperant que passin els protestants pera senyalarlos amb el dit y dirlos repetidament: *ara passen, miradusels, contadusels bé, són ells, no són catòlics, són els protestants.* ¿Qué tal la estratagem? ¡Ni teta d'encàrreg pera posarse en ridicul ells mateixos!

El sétim y darrer compromís de la colla dels proposats per aquesta Comissió de catòlics que sembla que no més s'hagin proposat posar en ridicul lo que diuen que defensen, es «creure al rector tot lo que digui, com a vingut del cel, y no escoltarse als protestants com sortits de l'infern.» Aquesta m'està molt bé, pero ojo amb el rector, qu'em sembla que posará al cel en ridicul molitas vegadas.

Qu'els sembla si n'hi há pera llogarlos una albarda a cada un dels membres d'aquesta esferida Comissió y amb ella ferlos presentar com *mudats de las festas* devant del vchinat de Olot, qu'atix insultan en la seva inteligencia proposantlos burradas tant colossals com las que d'aquets compromisos es desprenen?

En els nostros temps la intolerancia ja no pod revestir, com sigles enrera, cap ropatie de sublimitat ni d'entersa, puix las corrents modernes tendeixen imprescindiblement a tolerar y a respectar tots els modos de pensar de tothom, no poguentse considerar may digne de censura ni menos d'odis res més que las accions punibles penadas per la ley.

La intolerancia ja avuy no produex més resultat qu'el de posar en ridicul a qui la patrina, aixis siga una Comissió d'estupits com un espavilat rector ó un il·lustrat general.

LA PREMPSA BURGESA

Varias són las vegadas qu'havem tingut necessitat de queixarnos del procedir de casi tota la prempsa am motiu d'assumptos relacionats am las aspiracions de la classe obrera ó dels seus més decidits partidaris, y tot lo que varios diaris han vingut dihent a conseqüencia de las detencions y procesaments civils y militars incòcots pels successos del meeting escolar del Calvo-Vico, han provat la nostra rahó per las queixas proferidas.

Mes lo que no podiam sospitar, sobre tot per part de molts periòdics qu'es diuen liberals y avançats, y fins revolucionaris y que sé jo que més, és que, després d'haver fet el jog a la policia arrán dels aconteximents, quan s'ha tractat d'esbrinar el misteri que sembla enclou algun d'aquells fets, s'hagin negat a donar llog a la defensa d'alguns dels processats per aquells successos, com ho proba la carta que copiem a continuació, y que per si sola diu més que tots els comentaris que nosaltros puguessim ferhi.

Per ella resulta ben clar, que tota aquesta prempsa diària qu'es diu liberal l'una, política

l'altra ó independent la de més enllà, no mereix cap més nom qu'el de prempsa burgesa, perquè res més la mou que la defensa dels interessos de las classes privilegiadas ó l'adulació dels privilegiats.

Diu aixis la carta qu'ens ha enviat la nostra amiga Teresa Claramunt desde las presons militars, ahont ja fa més de tres mesos qu'està detinguda, junt amb altres obrers tinguts per revolucionaris:

Apreciado amigo y compañero, Director de La TRAMONTANA, Salud.

Con fecha 28 de Abril último envié, rogando su inserción, el siguiente escrito a los diarios *El Diluvio*, *El Cronista*, *El Suplemento*, *El Republicano* y *La Publicidad*, de Barcelona y *La Correspondencia Militar*, de Madrid.

Señor Director de.....

Muy señor mío: Confiada en su caballerosidad nunca desmentida y su amor a la Justicia, molestado a V. a fin de que en su ilustrado diario de cabida a estas líneas en protesta de las deficiencias que al parecer existen en la Ley Militar y del calumnioso suelto publicado en *La Correspondencia Militar* fecha 25 del corriente.

El Código de Justicia Militar, título XVI (del Plenario), capítulo 1.º, en la pregunta cuarta, dice a la letra: «Si interesa en su defensa que se ratifique en su declaración algún testigo del sumario ó que se practique alguna diligencia de prueba, y cual sea esta, etc.» Al hacerme esta pregunta contesté que deseaba se tomase declaración a los señores D. José Silvestre, Francisco Lirán, Cabrer, Rosa Rius y Ivan Ivánovich (doctor en Medicina), como testigos presenciales del hecho; señores que antes no cité por creerlos innecesarios, puesto que ignoraba las calumnias que sobre mi lanzan los únicos interesados en que concluyera con escándalo la célebre reunión del Calvo-Vico. Pues bien: esta prueba me ha sido negada, según diogen por variadas razones, en el mismo acto en que a mí se me niega, se le ha admitido a otros; y esto me hace ver lo que no quisiera ni aun sospechar, es decir, que sobre mí hay prevención é intención preconcebida aun por parte de aquellos en que la Historia me hacía concebir la mayor confianza de su caballerosidad é hidalgua. Sin embargo, confío en que la expresión no hace la regla, y de ésta ha de componerse el Tribunal que me juzga.

El suelto de *La Correspondencia Militar* dice así:

«Dentro de breves dias se celebrará en Barcelona un Consejo de Guerra para juzgar a los detenidos a consecuencia del meeting escolar que se celebró en el teatro Calvo-Vico.»

Entre los procesados figura Teresa Claramunt, famosa socialista, que parece ser está dispuesta a acumular contra sí misma gravísimos cargos, con objeto de ser condenada.

El capricho no puede ser más escéntrico; pero no por eso deja de tener mala intención.»

Extraño me ha sido el suelto ya copiado a la letra de *La Correspondencia Militar*, año digno de figurar en las columnas del *Meno Católico* u otro de sus especie, admirándome se haya dejado sorprender por sus más empuñados enemigos, haciéndose eco de conceptos calumniosos que quedan por demás refutados con lo dicho en mis anteriores líneas, y al haber nombrado como defensor a uno de los oficiales de más fama de ilustrado y docto, no tan sólo en procedimientos Militares, sino en Ciencias, D. Gerardo Diaz Laspra, comandante graduado capitán de Artillería de la guarnición de esta plaza; no dudando que rectificará *La Correspondencia Militar*, pues la calumnia, y más echada sobre una mujer, no ha sido nunca la divisa del soldado español.

Doy a V. las gracias anticipadas, quedándole afectísima, etc., etc.

Ahora bien: hasta la actualidad, que sepamos, ninguno de los citados diarios ha publicado este escrito, a pesar del espíritu de justicia que le informa, no teniendo ningún inconveniente en estampar en el día de los sucesos que me ocupan toda clase de inexactitudes, hijas las más de ellas de esta policia que hoy por sí sola tanto se confunde en las declaraciones.

La prempsa que se titula liberal todos los dias clama contra esta policia estúpida; pero cuando los anarquistas somos víctimas de esa mala hada estúpida ó bien calla, ó bien se porta de un modo que con razón se ha ganado el nombre de prempsa burgesa, y, por consecuencia, nos merece las mismas consideraciones que la burgesia. Los trabajadores que conocemos nuestros derechos hemos tenido por un momento la idea de acudir a la premsa independiente, como intérprete de la opinión; y salva rarísimas excepciones, hemos encontrado las puertas cerradas. ¿Dónde hemos de acudir, pues, la clase obrera, cuando somos víctimas de algún atropello? La experiencia nos los enseña: aprender, obreros; hemos tan sólo en nuestras fuerzas, propaguemos sin cesar, hasta que la mayoría de los oprimidos despierten, y engendro todos la escoba barramos tanta inmundicia.

Salud y Emancipación Social.

TERESA CLARAMUNT

Prisiones Militares, 8 Mayo de 1893

CARTAS DE FORA

Berga 8 de Maig de 1893

Molt senyor meu: En vista de qu'el cel no es dignava fer ploure, determinarem fer regalives, y aquestas van ser de la següent manera: la primera va ser sortir en professió, acordantse que si en tot el dia no plovia, a l'endemà treuriam un Sant al carrer. En efecte, el cel es va fer el sort, l'endemà sortirem amb un sant, y tampoc. Al dia següent treurim dos sants, y — saragües! Un altre dia en treyem tres, y — lo meteis; fins qu'ens varem decidir a treurels tots a la vegada, creyent qu'aixís la pluisa fora segura.

Lo que va passar un cop varem haver passat tots els sants, es que, en premi de tal *pedregament*, els de dalt van descarregar amb una pedregada qu'ens va deixar mitj tostos a tots plegats.

Després de la tormenta, es diu qu'el nostre rector exclamava, referintse als sants:

—Nou, aquesta vegada sí que n'havem tret massa!... Disposi de S. S.

J. R.

Salient 4 Maig 1893

Company Lluanas, salut. An aquesta vila també s'ha celebrat el 1.º de Maig, particularment els rabassayres, casi tots han fet festa, celebrant la jornada de 8 hores pels aforas de la vila.

Una cotlla d'uns qu, tots rabassayres, van passar el dia al pla de la Sala, llog situat una hora lluny de la població. Allí havia de sentir com se discutien las ideas, cada qual a la seva manera, els no saben lo qu'és anarquia, però dava gust sentirlos quan devan:—S'ha d'acabar el dirrós parcer, que tanyen ó rabassayres. Nosaltros, que contrem la terra, no tenim en lo fruit, y qui vulga menjar que treballi. Per lo tant, no vulguem pagar més parts: fins are ens han fet pagar la contribució y tot: doncs just es qu'el govern ens reconeixi per amos de la terra que cultivem.

Us dich, company Lluanas, qu'el 1.º de Maig ha sigut, pels rabassayres de Salient, un dia de festa major, predominant entre els ideas de que s'havien d'entendre y associarse totas els agricultors d'Espanya, però jamay associarse ó aliar-se els treballadors amb els amos burgesos, com han fet en alguns llocs, puig el cat y la rata ja sabem qu'no poden estar may junts. A Badalona y altres poblacions de no menos importancia varen cometre la torpesa d'associarse propietaria y agricultors, creyent qu'els primers farian feissos als segons. Ja poden estar ben segurs, obrers de totes classes, que si el burges s'associa amb el treballador es per explotarlo mes y viure mes regalat a costa de l'ignorancia y suor de l'obrer.

Un dia del mes passat, los companys Lluís Miquel y Margarida Sararons, casats sense intervenció de cap clerc, feren l'inscripció en el registre civil d'un nou més hermes qu'un ganxo; posantli els noms de *Constans, Progrés y Amable*. Los de la cresta rabayren qu'era un gust.

Salut y pocas denuncias un desitja

UN RABASSAYRE

MONOLEG D'UN SARAUISTA

A mi em diuen en Tanya de La Saleta; y per més que quan ballo faig la cameta, me desvelo, mossos am mi desmar desitja el Vall de cosa.

Quan tocan habaxers, alló m'agrada; jo la ballo currada, y las sicotas a trosos ensarian per ballar totas.

La polia! Votualist! Jo en sog el Passa: la de l'Hospital saltó d'alló, depressa, y am tres gombades m'en vaig d'un cap a l'altre moltas vegades.

Quan tocan la mabrevia, y a una sicota pregunto per baliera, sens pegam polia, ja els genolls y unta, perquè ja ho sab: la ballo de falo y punta.

Aitís que tocan Schottis, maia andanada! tot hom mira com ballo el de l'arrogada: No hi ha somers, dins d'Hostalanci qu'el ballo am tant salero.

Y amb els rigodonas Vasa, qu'en cap jutico, que els ballo com jo els ballo no hi ha cap macotai com ni explico, qu'amb el remonier dare, un quart y pico.

Y, en 6, per sarauista ningú a mi em guanya, qu'els ballo den Nadal y Ortit és tot patryana. ¡Vinga la polia y tota els ballo d'entrada de mitja polia!

DONOSO BARTELO

Ja no hi há que donarhi votos.

Las eleccions qu'encara tenen de ferse el próxim diumenge, serán irremisiblement aplasadas, encare qu'es tinga de publicar l'aplassament de decret y no per lley, com correspon.

El govern d'altura creu ésser derrotat en las més populosas capitals, y com la divisa d'en Sagasta es sempre la de guanyar temps y embolica que fa fort, prenentse set ó vuyt mesos més ja té tot aixó per anar tirant.

El sistema no pod ser més oportú ni més polític!

Ja s'ha constituït el Congrés (a) Galiner nacional.

Ja tots els diputats han jurat fidelitat al rey y a la monarquia, tant si son monarquics com republicans y carlins com alfonsistas.

Es aquesta cerimonia del jurament la que posa mes de relleu la bona fe qu'impera en la política.

Lo primer qu'es fa amb el polític d'oposició es obligarlo a jurar una mentida.

No sembla sino qu'el previngin pera ferlo anar tornant *ministerial*.

Are sí qu'anirém tant bé.

Puix que fins els diaris ho portan.

El ministre d'Hisenda ha conseguit ja nivellar els pressupostos.

Veritat que continuaran més desnivellats que may els espanyols.

Però zqui es preocupa d'aixó?

Tot lo del món es comensar, y si el nivell és bo, gran cosa es qu'ens comensin a nivellar per lo més innivellable.

Amb els nous pressupostos va a quedar la Espanya més nivellada qu'el palmell de la mà. Quedants ho tot el govern y els seus amigs. Y no quedant res pels espanyols.

Tals deuen de ser las *irregularitats* descubertas, que diuen de Madrid que s'ha dictat auto de procesament contra l'ex-president d'aquella Diputació provincial Sr. Perx de Soto y contra 17 arcaldes de barri, y es sollicitará per segona vegada autorisació al Senat pera processar a l'ex-arcald de la Cort Sr. Bosch.

Totas aquestas triflicas judicials són a consecuencia de las falsificacions descubertas en el cens electoral de Madrid.

¿Què s'hi volen jugar qu'a ningú gros castiga per tals falsitats?

Hi hagués algun porter ó mossos empleat en el cens, y llavors sí que podser es faria *injusticia* forta.

El militarisme acaba de rebre una forta bofetada del parlament alemany, negant l'aprobació al projecte de nova lley militar, per lo qual ha sigut dissolta aquella cambra parlamentaria, y convocat el poble d'Alemania a novas eleccions.

Si, com es creu, al tornarse a elegir el Parlament d'aquella nació resulta també am majoria de contraris als nous projectes militars, es creu que l'emperador tirará al dret prescindint del poble y dels diputats pera fer en aquest assumpto y en tots els demés lo que li dongui la seva imperial gana.

Y després no més faltarà qu'el poble s'ho prengui bé.

Y no surti am *rah-as comencetas* d'aquellas qu'acostuma, a emplear sempre que vol demostrar lo que val.

A Valencia l'impost de las cédulas ha provocat un comensament de moti per anarse a embargar els mobles d'una familia obrera, apedregant els amonitats la casa del arrendatari, que si no és per la guardia civil s'en ven un feix y

podser no hauria pogut pair las ganancias de l'arrendament de l'impost.

No hi há remey.

Del meteix modo qu'es cert que mentres hi hagin burros hi haurá qui anirá a cavall, també mentres hi hagin impostos impopulars hi haurán disgustos publicos, motins y algun descalabrament de tant en tant.

Es mal de la meteixta bestia.

La huelga de Sabadell continúa bé de salut en materias de coaccions burgesas y autoritarias, com de costum, sempre que de *huelgas* es tracta.

La semana passada van ser detinguts cinc obrers pel *delicte* de la cansó de l'enfadós, ó siga per coaccions, y tal devia resultar ellas, qu'el diumenge van ser posats en llibertat.

Mes com deuria convenir convence als que resistian pacíficament no treballant, es va presentar la benemèrita amb algun de la *pudo*, el dilluns d'aquesta semana, al Centre Federal de Sabadell, y van detenir a quatre paletas que s'estavan tranquilament present café, no saben si també pel *delicte* de coaccions... contra l'ampolla del rom, y qu'és lo que s'haurá inventat pera *salvar la patria* d'aquesta manera.

Un dels agafats el dilluns perteneixia als cinc detants anar el diumenge. Si tenian de tornarli a buscar las pessigollas l'endemà, no ser per qu'el dexarílo anar el dia abans. Aixís com aixís, ja els obrers s'hi van acostumant a estar presos *perquè* si sempre que hi há *huelga* ó agitació.

Dels quatre derrerament agafats dos han sigut ja portats aquí a Barcelona y engarjolats a la torre del carrer d'Amalia; ¡Endevant las atxals!

Y s'ens diu qu'el *delicte* que dona llog a tals presons no és altro que la presumpció d'esser anarquistas els detinguts.

Si aixó no és sortirse de las vias legals las autoritats, que ni may. ¡Y es queixan de las predicacions subversivas!

Si els obrers els imitessin, temps ha que s'haurien sublevat contra totas las lleys qu'els perjudican.

Y ja es sapigut que l'única rahó del sublevarse está en l'èxit que s'obté de la sublevació.

Es parla de qu'el govern liberal donará aviat un indult als obrers presos per qüestions de treball.

Protestem d'aquesta gracia, que no és gracia ni ens fa gracia, ni té cap gracia qu'ens dongui.

Lo que hi há es que no se sab ja com sortir per las vias ordinarias de tantas injusticias com s'están cometent am l'ineoació de desatentats processos contra la classe obrera, y els perseguïdors volen passar plassa de generosos perdonant la vida a qui té de treurels del pou de las sevas arbitrariedades.

Ni més ni menos.

Que sempre els indults, no sent per criminals de delictes comuns, es donan més pera atenuar injusticias que pera perdonar res que mereixi sanció penal.

Havem rebut varios ofícis y documents de la *Comissió Juiciadora* d'una Exposició Universal barcelonina, invitantnos a pendre part en las sevas tasces de propaganda pera que pugá ser un fet el projectat certamen internacional.

Las nostras multiplicadas es ineludibles obligacions ens impideixen, apart d'altres rahons que la primera ens relleva d'enumerar, poder comploure als que tals missivas ens han enviat, desistiantos, am tot, molt d'acert y fortuna en la seva empresa.

Que creyem, per altra part, que no arribará a traspassar els limits de projecte.

En Castelar ha declarat dissolt el partit possibilista, donant la llicencia absoluta als seus parcials y aconsellantlos, com altro patró Aranya que s'embarquin en la monarquia borbònica, qu'el ja es queda en terra d'*honesto dislanca* pera millor recullir el fruit de la seva apostassia sense las inconveniencias de passarse decaradament a l'enemic.

En Castelar ha tractat als possibilistas tal com es mereixian. Ells l'obeïan com a amo, y aquet els ha despedit com a gossos.

Veritat qu'alguns menjaran de la tallada ministerial; però entre gent decent tindrán sempre que rosegat los de l'inconsequencia.

L'ex-capità graduat Anton Rodríguez Sánchez Oseti, pres feya més de sis mesos en el quartel dels Docks d'aquesta ciutat i del que ja ens vam ocupar quan els obrers allí presos entraren en dites presons, acaba d'ésser posat en llibertat sense haver pogut encare aconseguir saber per què estava pres.

Al recobrar la llibertat i anàrsen a casa seva, Algeciras, ens demana, y accedim gustosos, que fem constar las sevas simpatias pel partit anarquista d'aquesta ciutat, quinas ideas y procediments ha tingut ocasió de conèixe al contactar-se amb els presos obrers dels Docks, desitjant tota classe de prosperitats.

El senyor Oseti, republica encare, li queda no més qu'alguna petita preocupació política y compromís personal per no ser dels nostros en tota l'extensió de la paraula.

Fent constar la seva manifestació y esperant que prompte siga company d'ideas en economia social com ja ho és en materias religioses, desitjem a l'amig Oseti tota mena de prosperitats y pocas enpegadetas am mitras, ja que sembla qu'una d'aquestas plepas deu la llarga detenció qu'ha sofert sense saber com.

L'organització dels agricultors va adelantant qu'és un gust, y esperem que prompte serà un fet una inteligencia general, per lo menos a Catalunya, que posi tota a las injusticias del capital y de l'Estat contra el productor.

El diumenge passat es reuniren a Sans més de doscents pagesos, fentse l'unió de mossos y jornalers y acordant tornar a reunirse el pròxim diumenge a las 10 del mati, en el cassino del Pacte Federal del carrer de Colon de la vèhina població, pera tractar de perfeccionar la seva organització y ajudar a las tasques del Congrés o conferencia que s'anuncia pel dia 27 del corrent.

La nostra més afectuosa enhorabona als pagesos de Sans.

Y a veure si es logra que d'aquet ram de treball ningú Jassi el pagés per organitzar-se, ja que ells son un dels factors més importants per anar a la Revolució social am seguritat de collir bon fruit.

Am la satisfacció qu'és de suposar donem cabuda a la següent convocatoria, sobre quina excepcional importancia cridem l'atenció de tots els treballadors del camp de Catalunya.

«An als agricultors de la regió espanyola: Companys, salut: Ja sabeu per la premsa obrera que las seccions de Roda y Manlleu van pendre l'iniciativa de celebrar una conferencia am las demés seccions de la regió pera posarse d'acord, ó siga pera fer un pacte d'unió y solidaritat amb el fi de fer frente a l'enemig comú, al capital.

Havent acceptat l'idea varias colectivitats de Catalunya, havem determinat, d'acord amb ellas, celebrar dita conferencia el dia 27 del present, a Barcelona, qu'ha sigut la localitat elegida per la majoria de las seccions.

Esperem que todas las societats agricolas donaran lo seu concurs a un acte tant important pels interessos dels treballadors.

Els delegats es dirigiran al carrer de Ponent, número 54, cerveseria.

Manlleu 5 de Maig 1893.—Lo Scretari, Josep Canellas.»

Hi ha un sello que diu Sección de Agricultores de Manlleu.—Fundada año 1892.

Pagesos catalans: A organitzar-se, que sense vosaltros la classe obrera revolucionaria estaria faltada d'un de sos millors puntals, y de l'indispensable el dia de las grans reivindicacions pera fer descansar la societat en novas bases de justicia que no consentin las injusticias legals d'avuy.

Es projecta en aquesta ciutat la creació d'un *Círcul Obrer d'Estudis socials*, a l'objecte d'analitzar en ell, per medi de l'estudi y la discussió, todas las ideas qu'afecten al problema social, sentant en primer terme l'idea de la més amplia tolerancia en tot y per tot.

Aplaudim l'idea. Y sobre tot desitjem que no s'oblidi lo de la tolerancia.

Perquè són molts els qu'avuy la necessitan dels qu'és creuen emancipats de tota preocupació y no poden ni arribar a ser tolerants am qui els contradexi en lo més minim.

Diumenge a la tarde va celebrarse en el local de la societat de Carreters l'inscripció al Registre Natural de *La Llum* d'un fill de Jascinto Eudalt y Angela Ferrer, amb els noms de *Liberi, Parsons y Ling*, noms que també han quedat inscrits al Registre civil de Gracia.

El nen inscrit el diumenge passat, porta ja el n.º 11 dels del Registre Natural de *La Llum*, a pesar del poc temps qu'està inaugurat.

En aquesta festa genuinament proletaria es pronunciaren discursos de tons avansadissims en materias religioses y d'economia social.

An els tallers d'ebanisteria de H. O. d'aquesta ciutat es reculliren la darrera quinzena 1275 pesetas pels obrers presos a conseqüència dels successos del Calvo-Vico, essent ja entregada aquesta quantitat als seus destinataris.

El pròxim diumenge, a las 9 del mati, el company V. Marc desenrollarà en el teatrocafé del Centre, de Badalona, el tema *Organizació libre* en una conferencia pública, essent aquesta ja la tercera en que s'exposan en aquell local doctrinas d'emancipació social baix la base de l'anarquisme.

S'ens prega l'inserció del següent document, que no cal dir que reproduhim am gust:

La Comisión Dictaminadora y encargada de llevar a cabo los trabajos preliminares para la realización de la unión de todas las secciones obreras de resistencia de Barcelona y sus contornos, recuerda por medio de la prensa que las secciones activen cuanto antes la discusión de las Bases, para que sus delegados puedan presentarse con mandato imperativo para aceptar, adicionar ó enmendar los puntos que crean convenientes a dichas Bases, para el día que serán convocados al objeto indicado.

Si alguna sección no hubiera recibido dicho documento, puede pasar a la calle de la Riera, 37. 3.ª. Sociedad de Obreros Zapateros, que se le facilitarán. Por la Comisión Dictaminadora, El Secretario

ERILIO NAVARRO

L'estudi y guia pera las societats obreras sobre las lleys de Reunió y d'Associació que tenia d'acompanyar a la novelleta de Lorenzo *Justo Vives*, havem resolt ampliarlo baix el titol de *La Ley y la clase obrera*, que ja d'antig teniam anunciat, fent un estudi acabat del modo de fer ús dels drets individuals consignats no tant sols en las citadas lleys, sinó també en las de Imprenta y Registro civil que vindrà a ser un verdader guia-pràctic per las corporacions obreras en primer lloc y per tots els treballadors en general sempre que tinguin d'hèureselas am la ratonera de la ley.

Vegis el corresponent anunci al final d'aquet número.

.....

EPIGRAMA

Un cert parent d'en Bigorra
qu'és molt aixerer y astut,
deya ahí a un seu conegut
qu'anava a fer una gorra:
—¿Qu'has mudat d'ofici, Torres?
—No vens tripas y menuts?
—Sí; però a ratos perduts
també em dedico a fer gorras.

MET-GRIBAUD

Els estudiants carcadus no volen esmenar-se y han promogut aquestos derrers dias varios escàndols y desordres dintre y fora d'aquesta Universitat literariá, qu'ells voldrien qu'es digués catòlica, y poder encara més carlina.

A conseqüència dels desordres promoguts a la plassa de la Universitat, la policia va fer varias detencions, portant els promovedors dels disturbis al govern civil.

Y el governador llavors, no sabem si inspirant la seva conducta en l'exemple seguit quan el successos del Calvo-Vico, va estar terrible amb els estudiants carlins, fentlos un sermó y... posantlos en llibertat.

Si aixó no es tenir dugas mesures de la ley, que vingui Carlos VII y ho vegi. Ni el recurs li queda al governador de dir que va accedir al preg dels estudiants liberals, perquè aquet preg també fou fet quan lo del Calvo-Vico, y llavors ni menor *us escuchareis* y are hi ha accedit de pla.

Y molt cuydado a dirho, que no ens denun-

ciin, que pels obrers hi hà sempre una lley y pels privilegiats ó pels seus fills una altra. ¡Ja ens guardarem bé d'assegurarho, per més segurs que n'estiguem!

Las pregarias per la pluja van resultant desgraciadas aquest any, haventhi hagut una que ha portat una espartosa desgracia.

En la provincia de Saragossa, els rectors de Santa Eulalia, Murillo y Concilio projectaren una pregaria però fer ploure, passant els vehins dels dos primers pobles que vulguessin concórrhi, al tercer pera treure una imatge de la Mare de Deu, tenint d'atravesar el riu Gállego pera anarhi.

Y succehi que, al atravesar el riu, la barca que portava als devots va enfonsarse, morint ofegadas divuyt donas, produhintse amb aquet motiu l'horrible escena qu'és de suposar, tant, qu'és tem qu'alguns dels que s'han salvat perdin l'ús de la rahó a causa de l'impressió y de l'espant rebuts.

Lo qual prova que la Divinitat, si existeix, no es cuyda per res dels que van a ferli pregarias, y els deixa ofegar sens cuydarsen poc ni molt.

A Manresa també s'han fet pregarias implorant la pluja.

Peró allí no s'ha implorat al cel, y ha plougut. ¡Vaya si ha plougut!

Jutin sino: En las professions demanant la pluja van cinc ó sis fulanos am safatas pidolant cèntims al públic per no sé quinas cosas de la iglesia.

Y els cèntims cauen qu'és un gust. Am lo qual no es pod negar que plou... a la vinya del rector.

Y que ja està fent bona collita.

TRENCA-CLOSCAS

D. BERNAT ARILLA REUS

Formar amb aquestas lletres el titol d'una producció catalana.

GEROGLIFIC

QUICA
RÀ VI
K
RAHO
N R A

C. BARBERA y CAROL

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Trenca-closcas: La peste de Otranto.

Gerooglific: Per bons vins Altavilla.

Imprempta de L'Avnc, Ronda Universitat, 4, Barcelona

PRÓXIMO A PUBLICARSE

JUSTO VIVES

episodio dramático-social por A. Lorenzo

con el prólogo Literatura Obrerista de Lluís

La Ley y la Clase obrera

Guia práctico para ejercer los

Derechos Individuales según la Ley

con formularios para todos los casos de tener que dar aviso ó dirigir petición a una autoridad con ocasión del ejercicio de los derechos individuales consignados en las leyes de Reunión, Asociación, Imprenta y Registro civil y nota del sello correspondiente

a cada documento según la Ley del Timbre del Estado

Un tomo de más de 200 páginas, buen papel, esmerada impresión y elegantemente encuadernado en cartón y tela

UNA PESETA